

Noget i Veien for at bibeholde en Bestemmelse om, at der ved de Skoler, der kun følge den historisk-filologiske Retning, skal være Filologer som Rektorer. Naar man derimod vil gjøre gjældende, at Hænderne paa den Maade kunne blive for stærkt bundne paa Regjeringen, fordi den saa ikke havde et saa stort Udvalg af Mænd, der vare kvalificerede til disse Pøfter, at vælge imellem, saa tror jeg, det er, fordi Regjeringen har anset sig for bunden til kun at foreskaffe Overlærere til Rektorer. Jeg kan ikke indse, at der er nogen Nødvendighed for, at man først skal være Overlærer, førend man bliver Rektor; thi Overlærerpøsten er, saa vidt jeg kan se, ikke i nogen anden Henseende forskjellig fra Adjunktstillingen end i Navnet og i en noget høiere Gage, og saa vidt jeg veed, er det ogsaa en konstateret Kjendsgjerning, at mange Adjunkter, der ivoirigt vare kvalificerede til at blive Overlærere, ikke kunne blive det, fordi Overlærernes Gage er saa ringe, at vedkommende Adjunkter ikke kunne være tjente med at lade sig forflytte. Naar man altsaa giver Regjeringen frie Hænder til at vælge mellem dertil kvalificerede Adjunkter og til ikke alene at holde sig til Overlærerne, kan jeg ikke antage, at Regjeringen leetelig skulde komme i det Tilfælde, at den ikke mellem filologiske Kandidater skulde kunne skaffe Mænd, der vare kvalificerede til at være Rektorer ved en filologisk-historisk Skole. Den Stilling, jeg altsaa vil foretrække, er den, at man giver Regjeringen Ret til at vælge mellem alle Filologer, naar den skal ansætte en Rektor ved en historisk-filologisk Skole. Dertil kan man jo ogsaa, hvis Regjeringen skulde sætte særlig Pris derpaa, give den en til visse Betingelser knyttet Lovbunden Ret til at vælge private Skolebestyrere til Rektorer. Jeg kan ikke indse, at Regjeringen bør have Ret til at vælge Enhverjomhelst til Rektor, men der kunde være Jøse for Regjeringen til at ansætte som Rektor ved en offentlig Skole en Mand, der i længere Tid med Udmerkelse har bestyret en privat Skole, og som har givet store Beviser paa sin Dygtighed som Skolebestyrer. Jeg mener, at den Ret, som Regjeringen skulde have til at gaa udenfor Lærerne ved de offentlige Skoler, skulde være indskrænket til Mænd, der ved deres Bestyrelse af en privat Skole havde godgjort deres Dygtighed, og det vilde formentlig ikke være overdrevent vanskeligt at formulere saadanne Betingelser. Jeg veed nu ikke, hvorledes den høitærede Kultusminister vilde stille sig til Sagen, naar man tog den saaledes, at han nok var bunden til at vælge Filologer til Rektorer ved de filologisk-historiske Skoler, men dog havde Ret til at vælge frit imellem alle de Filologer, der vare ansatte ved Statens offentlige Skoler, og tillige ved Siden deraf havde en vis Ret til i enkelte Tilfælde at vælge en privat Skolebestyrer, medens han derimod, naar han skulde besætte Rektorater ved Skoler af blandet Retning, havde frit Valg

imellem alle Lærere, hvad enten de vare Filologer eller Ikke-Filologer, og tillige under visse Betingelser kunde tage private Skolebestyrere til Rektorer. Det vilde være den Stilling, der nærmest vilde falde sammen med min egen Opfattelse. Jeg vilde naturligvis heller ikke have været Ordfører for Mindretallets Forslag her, naar det ikke havde truffet sig saa uheldigt, at min ærede Medforlagsstiller (Klar), der egentlig havde formuleret Forslaget, ved offentlige Forretninger var forhindret i at være her tilstede i Dag. — Jeg skal endnu kun tillade mig at gjøre en Bemærkning til den ærede Ordfører. Jeg kan ikke godt anerkende, at det lige over for Filologer er ligegyldigt, om man berøver dem Ret til Rektoraterne i et vist Antal Skoler. Ganste vist kan den enkelte Filolog ikke sige, at han har nogen bestemt Udgang eller Udsigt eller nogen bestemt Fordring paa at blive Rektor, men hans Udsigt til at blive det svækkes dog betydeligt, jo større den lovlige Ret til Konkurrence er. So flere, der konkurrere ved en saadan Besættelse, desto færre Chancer har Enhver for at blive Rektor.

Ordføreren (Bloug): Det Sidste skal jeg villig indrømme det ærede Medlem, men akkurat det Samme vilde jo blive Tilfældet efter hans eget Forslag, idet det ikke kan antages, at Ministeren, naar der ikke er tvingende Grunde derfor, skulde ville berøve Filologerne Rektoraterne ved de Skoler, hvor den klassisk-historiske Undervisning alene følges. Jeg glemte før at berøre et Punkt, nemlig den ærede Ministers Ønske om at blive fri for det sidste Udsnit af Vædringsforslaget under Nr. 4, nemlig den Forandring af 2den Paragraf, at i 4de Linie forandres Ordene: „bør i Reglen“ til: „maa“. Grunden til, at Mindretallet har stillet dette Forslag, er ligefrem at finde i § 15 i Lov af 28de Marts 1855, hvor der staar, „at indtil en Fjerdedel af Overlærerembederne kan tildeles saadanne Lærere“ osv. Der er jo nemlig der sat en aldeles bestemt Grænsse. Naar imidlertid den ærede Minister mener, at denne Grænsse vilde være overordentlig generende for Regjeringen, er det paa ingen Maade en Vædring, som jeg for min Person skal holde paa; jeg skal ganste henstille til det ærede Thing, om man vil sige den ærede Minister i hans Ønske, eller i hvert Fald vil Mindretallet med stor Fornøielse konferere med den ærede Minister mellem 2den og 3die Behandling, hvis Vædringsforslaget skulde blive vedtaget.

Formanden: Det er dette Sidste, der nærmest vil være Spørgsmaal om, thi det er, som jo den ærede Ordfører selv rigtig bemærkede, en Del af et Vædringsforslag, hvorom der er Tale, hvilkken altsaa ikke kan komme under særlig Afstemning.